

Barbara Furmanik

"The European heritage network" :
spotkanie robocze w
Chaumont-sur-Loire, Francja, 24-27
września 2008 r.

Ochrona Zabytków 56/1 (240), 6-8

2008

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

32nd SESSION OF THE UNESCO WORLD HERITAGE COMMITTEE Quebec, 2-10 July 2008

The UNESCO World Heritage Committee, representing 185 signatories of the UNESCO Convention Concerning the Protection of World Cultural and Natural Heritage, took place on 2-10 July 2008 in Quebec City (Canada). The Committee session made several decisions concerning sites from the UNESCO World Heritage List located in Poland. One of the sites that the Committee has been discussing for several years is the Auschwitz-Birkenau Nazi concentration and death camp

(1940-1945) and the state of its vicinity. This time was no such debate was held, but the government of the Republic of Poland was requested to provide information about the preparation and realisation of an administration plan relating to the site and its immediate surrounding. Other issues included the delineation of the boundaries of historical city centres in Warsaw and Cracow, the medieval town of Toruń, the Old Town in Zamość and the Castle of the Teutonic Order in Malbork. In the case of the

Białowieża Forest the Committee obligated the Polish and Belarusian sides to organise a mission of experts for the purpose of explaining the boundaries and principles of the protection of this particular site.

Information about World Heritage as well as the sessions and decisions of the UNESCO World Heritage Committee is available on: <http://whc.unesco.org> and the website of the National Heritage Board of Poland: <http://www.kobidz.pl>

„THE EUROPEAN HERITAGE NETWORK”

Spotkanie robocze w Chaumont-sur-Loire, Francja, 24-27 września 2008 r.

W dniach 24-27 września 2008 r. w rezydencji Chaumont we Francji odbyło się kolejne spotkanie robocze grupy pracującej przy projekcie HEREIN - The European

Heritage Network, na które przybyli przedstawiciele 36 państw europejskich. Podczas spotkania po raz pierwszy dyskutowano na temat zabytkowych parków i ogrodów oraz

krajobrazu kulturowego Europy. Temu zagadnieniu poświęcony był jeden blok obrad.

The European Heritage Network jest działającym pod patronatem Rady Europy systemem informacyjnym łączącym wszystkie rządowe serwisy informacyjne dotyczące zagadnień ochrony dziedzictwa narodowego. Głównym obiektem zainteresowania jest dziedzictwo kulturowe oraz dziedzictwo archeologiczne. Celem systemu jest promowanie i inicjowanie nowych projektów i współpracy międzynarodowej w dziedzinie ochrony wspólnego europejskiego dziedzictwa zgodnie z europejskimi konwencjami (Europejska Konwencja Kulturalna z 1954 r., Europejska Konwencja o Ochronie Dziedzictwa Archeologicznego z 1985 i 1992 r., Europejska Konwencja Krajobrazowa z 2000 r., Konwencja Rady Europy o Znaczeniu Dziedzictwa Narodowego dla Społeczeństwa z 2005 r. itp.). Przykładem współpracy Rady Europy z Unią Europejską są projekty HEREIN.

1. Zamek i ogrody w Chaumont. Wszystkie fot. B. Furmanik.
1. Castle and gardens in Chaumont. All photos: B. Furmanik.

Więcej informacji dotyczących działalności The European Heritage Network można znaleźć na stronie www.european-heritage.net. Umieszczono tam m.in. bazę danych instytucji zajmujących się ochroną dziedzictwa kulturowego, obejmującą państwa Europy, a także interaktywny, wielojęzyczny tezaurus, który wprowadza standaryzację bogatej terminologii z zakresu architektury i archeologii.

Głównym tematem spotkania była działalność HEREIN. Omówiono miejsce oraz strategię ochrony dziedzictwa kulturowego w polityce Europy oraz poszczególnych państw członkowskich Unii Europejskiej. Zaprezentowano nowe projekty realizowane i planowane w ramach HEREIN oraz projekt rozwoju bazy danych HEREIN (planowane przekonwertowanie bazy danych z HEREIN2 do HEREIN3). Szczególną uwagę zwrócono na rolę HEREIN jako narzędzia monitorującego i wspierającego konwencje dotyczące dziedzictwa, proklamowane przez Radę Europy.

W części poświęconej zabytkowym parkom i ogrodom miały miejsce wystąpienia przedstawicieli Francji, Wielkiej Brytanii, Słowacji oraz Polski przedstawiające politykę konserwatorską w dziedzinie ochrony zabytkowych parków i ogrodów oraz kulturowego krajobrazu krajów, z których pochodzili prelegenci. Polska delegacja zaprezentowała zadania i projekty dotyczące także obiektów na Litwie i Ukrainie. Dyrektor posiadłości w Chaumont, p. Chantal Colleu-Dumond, opowiedziała o historii, doświadczeniach i codziennej pracy zarówno w parku zamkowym, jak i w ogrodach

2. Chaumont, aranżacja ogrodowa przy centrum konferencyjnym.
2. Chaumont, garden arrangement next to the conference centre.

festiwalu „Des jardins en partage” Festival International des Jardins 2008. Ponadto przedstawiono wyniki krótkiego kwestionariusza dotyczącego ochrony zabytkowych parków i ogrodów w poszczególnych krajach. Piętnaście państw europejskich odpowiedziało na pytania: czy istnieją ustawy, akty prawne, które chronią te zabytkowe obiekty? Jakie organizacje są odpowiedzialne za ich ochronę, konserwację i rewaloryzację? Czy istnieje krajowa baza danych historycznych parków i ogrodów i czy jest ona aktualna? Jakie są statystyki? Czy i jakie dokumentacje sporządza się dla ochrony tych obiektów? Jakie szkoły kształcą specjalistów zajmujących się tymi zabytkowymi obiektami? Czy istnieje społeczna świadomość i akceptacja tego unikatowego dziedzictwa kulturowego?

Polityka państw europejskich w dziedzinie ochrony i konserwacji historycznych parków i ogrodów jest bardzo podobna. W większości państw istnieje instytucja (najczęściej pod auspicjami ministerstwa kultury), która zajmuje się badaniem, dokumentowaniem i ewidencjonowaniem wartościowych ogrodów i parków; istnieją też akty prawne chroniące owe obiekty – najczęstszą formą ich ochrony jest uznanie ich za zabytek lub obszar chroniony; w większości państw istnieją szkoły lub kursy kształcące architektów krajobrazu w zakresie ochrony historycznych założeń ogrodowych.

Uczestnicy spotkania zwiedzili zamki w Chaumont i Blois oraz nowo projektowane ogrody w Chaumont, które powstały w ramach festiwalu „Des jardins en partage” Festival International des Jardins 2008.

Barbara Furmanik

“THE EUROPEAN HERITAGE NETWORK”

A Working Conference in Chaumont-sur-Loire, France, 24-27 September 2008

A successive working meeting of a group involved in the HEREIN – The European Heritage

Network – project took place on 24-27 September 2008 at the Chaumont residence in France.

The prime topic of the meeting was the heretofore activity of HEREIN. The participants discussed the place

and defensive strategies for the protection of cultural heritage within the policies pursued in Europe and those of particular member states of the European Union. Moreover, they presented new projects realised and planned as part of HEREIN and a scheme for the further development of a HEREIN data base. Particular attention was paid to the role played by HEREIN as an

instrument for monitoring and supporting conventions concerning cultural heritage, proclaimed by the Council of Europe.

The meeting also involved a discussion on the historical parks, gardens and cultural landscape of Europe. The Polish delegation presented its country's conservation policy relating to the protection of historical parks and gardens as

well as tasks and projects concerning assorted monuments in Lithuania and Ukraine.

The conference participants toured castles in Chaumont and Blois as well as the recently designed gardens in Chaumont, created as part of the "Des jardins en partage" Festival International des Jardins 2008.

„BEZPIECZEŃSTWO – WSPÓLNA SPRAWA” IX Międzynarodowa Konferencja, Wrocław, 25 września 2008 r.

W dniu 25 września 2008 r. we Wrocławiu odbyła się IX Międzynarodowa Konferencja „Bezpieczeństwo – wspólna sprawa” pod hasłem „Policja a ochrona dóbr kultury w nowej rzeczywistości europejskiej”, zorganizowana przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego i Komendę Wojewódzką Policji we Wrocławiu.

W trakcie konferencji przedstawiciele Komendy Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu przedstawili rolę policji w ochronie dziedzictwa narodowego na terenie województwa dolnośląskiego. Zaprezentowano dotychczasowe osiągnięcia w zwalczaniu przestępczości przeciwko zabytkom, kładąc przy tym szczególny nacisk na działania prewencyjne. Problematyka tej kategorii przestępczości w skali międzynarodowej została poruszona w wystąpieniu przedstawiciela Komendy Głównej Policji.

Tematem konferencji były również wspólne działania policji i urzędu konserwatorskiego, rola administracji Kościoła rzymskokatolickiego w ochronie zabytków sakralnych, zadania i działalność Ośrodka Ochrony Zbiorów Publicznych, zagadnienia dotyczące prawno-

karnej ochrony dóbr kultury oraz problemy związane z interpretacją przepisów i definicji prawnych dotyczących ochrony zabytków. Jedno z wystąpień poświęcone było współpracy KOBiDZ i policji w zakresie ochrony dziedzictwa archeologicznego.

Goście zagraniczni zapoznali uczestników konferencji z działaniami dotyczącymi ochrony dziedzictwa kulturowego we Włoszech, Francji oraz landach niemieckich: Hesji, Saksonii i Dolnej Saksonii. Reprezentant włoskiego Korpusu Karabinierów przedstawił rozwiązania dotyczące m.in. kontroli przepływu antyków w Internecie i przez domy aukcyjne. Uwagę zwróciło wydzielenie w Korpusie Karabinierów sekcji archeologicznej, do której zadań należy m.in. patrolowanie stanowisk archeologicznych przy użyciu helikoptera. Przedstawiciel Francji z Centralnego Biura do Zwalczania Nielegalnego Przewozu Dóbr Kultury poświęcił swoje wystąpienie wymianie informacji o skradzionych zabytkach, m.in. omówił projekt ogólnoeuropejskiej wyszukiwarki, która mogłaby korzystać z bazy danych zarówno Interpolu, jak i poszczególnych krajów

członkowskich. Prelegent z Krajowego Urzędu Kryminalnego Saksonii zaprezentował systemy elektronicznego oraz laserowego zabezpieczenia budynków i pomieszczeń przed włamaniem oraz sposoby montowania zabezpieczeń podczas przeprowadzania konserwacji zabytków. W wystąpieniu reprezentanta Krajowego Urzędu Kryminalnego Dolnej Saksonii mowa była o bardzo wysokich karach pieniężnych za prowadzenie wykopalsk bez pozwolenia i o systemie wolontariatu polegającym na dozorowaniu obiektów zabytkowych w trakcie ich udostępniania. Wystąpienie przedstawiciela Krajowego Urzędu Kryminalnego Hesji zostało poświęcone działaniom podejmowanym w celu ochrony dziedzictwa archeologicznego oraz podnoszenia świadomości społecznej w zakresie ochrony dziedzictwa, czemu mają służyć wykłady dla uczniów i studentów, seminaria dla hobbystów, publikacje w wersji drukowanej i internetowej, audycje radiowe i telewizyjne.

W wystąpieniach prelegentów zwracano uwagę na potrzebę edukacji społeczeństwa i podnoszenia jego świadomości w zakresie ochrony dziedzictwa oraz na konieczność